

Scenariusz lekcji

Temat: „Konflikt tragiczny w Antygonie – od starożytności do mediów społecznościowych”

Czas trwania: 45–60 minut

Poziom: szkoła średnia

Cele lekcji

Uczeń:

- rozumie pojęcie konfliktu tragicznego i potrafi zastosować je do analizy *Antygony*,
- porównuje wartości reprezentowane przez Antygonę i Kreona,
- analizuje współczesne przejawy konfliktu moralność vs prawo,
- rozpoznaje mechanizmy komunikacji w mediach społecznościowych (eskalacja konfliktu, polaryzacja),
- rozwija umiejętność dyskusji i argumentowania,
- tworzy wypowiedzi o charakterze refleksyjnym i krytycznym.

Metody i formy pracy

- dyskusja kierowana,
- praca w grupach,
- analiza treści multimedialnych,
- odgrywanie scen,
- burza mózgów,
- praca twórcza.

Materiały

- przygotowane wcześniej graficzne „posty” Antygony i Kreona (symulacja mediów społecznościowych),
- tablica/flipchart,
- kartki, mazaki, telefony (opcjonalnie – gdy uczniowie tworzą posty samodzielnie),
- fragmenty *Antygony* (cytaty kluczowych wypowiedzi).

Przebieg lekcji

1. Wprowadzenie – kontekst współczesny (5–7 min)

Nauczyciel prezentuje uczniom serię „postów Antygony i Kreona” (imitacja graficzna).

Zadaje pytania:

- Jakie emocje budzą te posty?
- Kto wydaje się mieć rację – na pierwszy rzut oka?
- Jak media społecznościowe wpływają na sposób, w jaki odbieramy konflikt?

Uczniowie krótko komentują.

2. Porównanie postów z pierwowzorem (8–10 min)

Nauczyciel rozdaje uczniom kartki z krótkimi fragmentami dialogów między Antygoną a Kreonem z tragedii Sofoklesa (krótkie cytaty, nie cały tekst).

Zadanie dla grup:

- przyporządkuj fragmenty do wydarzeń przedstawionych w postach,
- wskaż, które argumenty obu stron są zaczerpnięte z dramatu, a które współczesne.

Cel: uczniowie widzą, że konflikt tragiczny da się przenieść w nasze czasy bez utraty sensu.

3. Analiza konfliktu tragicznego – dyskusja (10–12 min)

Pytania prowadzące:

- Jakie wartości reprezentuje Antygona?

- Jakie wartości reprezentuje Kreon?
- W jakim sensie ich racje są równorzędne?
- Dlaczego ten konflikt jest tragiczny?
- Czy konflikt moralność vs prawo występuje również dzisiaj?

Nauczyciel zapisuje odpowiedzi na tablicy w dwóch kolumnach: **Prawo moralne / Prawo państwowe.**

4. Ćwiczenie twórcze – eskalacja konfliktu (12–15 min)

Uczniowie dzielą się na 3–4 grupy. Każda z nich:

- wymyśla dodatkowy „post” lub komentarz Antygony/Kreona,
- stosuje język i mechanizmy mediów społecznościowych (emoji, hashtagi, skróty),
- dodaje reakcje użytkowników: mem, komentarz sprzyjający lub krytyczny.

Grupy prezentują swoje posty.

Nauczyciel zwraca uwagę na polaryzację opinii i emocjonalność wypowiedzi.

5. Refleksja (5 min)

Uczniowie odpowiadają na pytania:

- Czy media społecznościowe sprzyjają rozwiązywaniu konfliktów, czy ich zaostrzaniu?
- Jakie zagrożenia niesie przenoszenie ważnych sporów moralnych na internetowe platformy?
- Jak można prowadzić odpowiedzialną debatę w przestrzeni publicznej?

Zakończenie – podsumowanie (3–5 min)

Nauczyciel:

- podkreśla podobieństwa między antyczną tragedią a współczesnymi konfliktami,
- przypomina definicję konfliktu tragicznego,
- zachęca do krytycznego odbioru mediów.

Praca domowa (propozycje):

Opcja 1:

Napisz krótki komentarz (10–15 zdań) do „współczesnego posta Antygony”, w którym uzasadnisz, którą stronę popierasz i dlaczego.

Opcja 2:

Stwórz graficzny „post” z punktu widzenia jednego z użytkowników, który próbuje załagodzić konflikt.

Opcja 3 (trudniejsza):

Wyjaśnij, dlaczego konflikt Antygony i Kreona ma wymiar ponadczasowy.

Proponowane fragmenty dialogów Antygony i Kreona

1. Antygona – o obowiązku wobec brata

„Nie uważam, by twoje zarządzenia mogły być silniejsze niż prawa boskie.”

2. Antygona – o prawie boskim

„Nie miałam wcale zamiaru łamać praw wiecznych, których źródło jest nie ludzkie.”

3. Antygona – o konsekwencjach

„Wiedz: wiedziałam, że muszę umrzeć. A jeśli umrę przed czasem, będzie to dla mnie zbawieniem.”

4. Kreon – o lojalności wobec państwa

„Kto pragnie większej mocy niż dobro państwa, ten nie jest godnym mnie przyjacielem.”

5. Kreon – o karaniu zdrajców

„Nie będzie wolno czcić zdrajcy jak bohatera. Nie wolno równać tego, kto był wierny, i tego, kto stał przeciw ojczyźnie.”

6. Kreon – o autorytecie władzy

„Posłuszeństwo dla władzy – to najważniejsza cnota.”

7. Antygona – o swoim sumieniu

„Nie wstydzę się swego czynu, bo uczyniłam to z miłości.”

8. Kreon – o konsekwencjach buntu

„Jeśli ja pozwolę złamać prawo choćby raz, jutro nikt nie będzie mnie słuchał.”

Jak je wykorzystać w lekcji?

Wydrukuj cytaty na osobnych paskach papieru i rozdaj uczniom. Niech:

1. **przyporządkują** je do odpowiednich „postów” z interpretacji współczesnej,
2. zaznaczą, które argumenty przełożono literalnie, a które przetworzono,
3. omówią styl (język starożytny vs współczesny).

AntygonaOfficial

4h · 🌐

Nie zamierzam milczeć, gdy prawo łamie ludzka godność. Każdy człowiek, nawet w oczach państwa skazany, ma prawo do godnego pochówku. [#PrawoBoskie](#) [#SzacunekDlaZmarłych](#) [#NajbliżsiPiérwsi](#)

4.500

167 commentari 1.118 thsiewa 138 siares

KreonGov

55 min

Niedawne wydarzenia grożą destabilizacją porządku publicznego. Zdrajca nie może być uhonorowany jak bohater. Moim zadaniem jako władcy jest zapewnienie bezpieczeństwa i spokoju Teb. [#PrawoPaństwa](#) [#Bezpieczeństwo](#)

2.300

498 commentari 787 thsièwa 387 siares

AntygonaOfficial

Prawo, które ignoruje podstawowe wartości moralne, przestaje być prawem. Moje sumienie nie pozwala na obojętność.

55 min

2.400 likes

KreonGov

Sumienie nie stoi ponad prawem. Gdy każdy będzie działał według własnej moralności, nie będzie państwa, tylko chaos.

32 min

1.903 likes

AntygonaOfficial

Zrobiłam to, co dyktowało mi sumienie. Jeśli trzeba – poniósł konsekwencje. Ale nie będę żyła w strachu.

Foto 📷

Opracowanie:
Jarosław Basaj